

KAD BOŻY

TYGODNIK DLA RODZIN KATOLICKICH

Rok 2 — Nr. 26 (44).

Włocławek, 23—29 czerwca 1946 r.

Cena 3 złote.

Wyjdź i wprowadź...

Wolnymi, cichymi krokami nadchodził letni wieczór. Zbliżała się godzina dawno zapowiedzianej uczty. Gospodarz posłał swego sługę do zaproszonych z przypomnieniem. Ale goście nie przyszli. Jedni grzecznie, ale stanowczo wytłumaczyli się brakiem czasu. Inni wprost odepchnęli sługę twardym słowem.

Oburzony gospodarz poleca słudze iść na krańce miasta, gdzie mieszka sama biedota i nędza. Niech przyjdą na ucztę.

Sługa rozumie pana. Jego bolesny zawód. Odczuwa nawet ból, który graży duszę gospodarza. Boli go ta pogarda okazana szlachetnemu sercu. Wielkiego serca przecież się nie depcze. Bezinteresowności się nie odrąca. Ma ona bowiem wyłącznie cudze szczęście i radość na oku. Sługa chce złagodzić cierpienie gospodarza. Biegnie więc między opłotki przedmiejskie. Nieustrudzenie puka do odrapanych drzwi nędzy. Prosi. Jak mu polecono, każdego napotkanego człowieka. Wszystko jedno, czy to ułomny, czy ślepy. Wyjaśnia, zachęca i nakłania.

Ludzie przyjęli dobre słowo zaprosin. Owszem, przyjdą. Taka okazja prawie się w ich życiu nie zdarza. Muszą tylko nieco odświeżyć się ubrać. Trzeba przecież wystąpić okazalej. Stroje ich wprowadzie są staroświeckie, dawno wyszły z mody, ale zawsze...

I przyszli.

Jedni czują się w tych ubraniach i w całym tym otoczeniu trochę sztywnie, drewniano. Inni wyglądają mocno śmiesznie. Ale są i tacy, co zaproszenie przyjęli z całą prostotą ducha. Choć są tutaj pierwszy raz czują się dobrze, jakby we własnym domu. Wierzą w dobroć gospodarza.

Są i tacy, co nie rozumieją dlaczego się na ucztę znaleźli. Tylko

w duszy mają wdzięczność dla gospodarza. Nikt z nimi dotychczas tak się nie obchodził. Znali tylko pogardę, lub obojętność ludzką.

A gospodarz wszystkim rad. O każdym pamięta. Pilnuje, dogląda. Zagaduje dobrymi słowami, zachęca do uczty, aby radość gości była pełna. Robi to tym serdeczniej i delikatniej, że wie jak każda biedota jest wrażliwa na cudze słowo.

Dzięki tej dobroci nastrój na uczcie staje się coraz swobodniejszy i naturalniejszy.

W harmonię pogody wdali się jednak niespodziewany zgrzyt. Ktoś z gości zlekceważył godność gospodarza. Przyszedł w ubraniu nie tylko starym, ale podartym i brudnym. Został wyrzucony przez samego gospodarza.

Chrystus — Najwyższy Gospodarz w Kościele Bożym — zaprasza dusze na ucztę nadprzyrodzoną — do Komunii św. Przypomina nam te zaprosiny Jezusowe dziś, — w okoliczności Bożego Ciała — ewangelia niedzielna.

Święto tryumfu bezgranicznej, jedynej, niesfałszowanej Miłości ma być nie tylko manifestacją zewnętrzną naszej wdzięczności dla ukrytego w Hostii Boga, ale powinno nam przypominać i **nawoływać nas do jednoczenia się z Jezusem.**

Do tego nawołuje nas dzisiaj Kościół.

Chrystus — Gospodarz posyła sługę swego z zaproszeniem na ucztę. Sługą Jezusa jest Kościół Katolicki. W myśl nakazu Zbawiciela idzie wszędzie. Zarówno do bogatych jak i do ubogich. Tak do nędzy duchowej jak i materialnej. Rozumie bowiem, że każdego człowieka ma przyprowadzić do Boga. I nie Kościoła w tej pracy nie zraża. Ani obojętność, ani walka, ani nawet pogarda. Trudu dla Chrystusa nie żałuje. Żadna w świecie organizacja nie może poszczycić się takim poświęceniem, jakim

promieniuje Kościół. We wszystkich członkach swoich. Nie już w setkach i tysiącach wiernych ale w milionach. Wszyscy bowiem stanowimy jeden Kościół Boży, codziennie przez ofiarę, trudy, poświęcenie i modlitwę walczący o Królestwo Świętości w duszach.

Kościół wszystkich ma za zadanie sprowadzić na ucztę Bożą. Robi to nie dla ziemskiej chwały, marnej zapłaty, sławy popularności czy pod jakimkolwiek wpływem z zewnątrz. Miłość go tylko jedna przynagla.

Dla niej szedł wszędzie, zapraszając na ucztę Jezusa-Boga — Komunię św. Dla niej i dziś do nas idzie i dla niej pójdzie na dalsze wieki.

Któż zasiadł za stołem na uczcie?

Pierwsi zaproszeni nie przyszli. Za dużo ich pochłonęły sprawy ziemskie: żądza wzbogacenia się, zadowolenie z posiadania i szukanie li tylko przyjemności cielesnych. Góra żądz zasłoniła im widok uczty duchowej.

Sproszono więc innych. Zasiadli za stołem ubodzy, ułomni, ślepi i chromi. Cała gromada nieszczęśliwych.

Ci biesiadnicy to obraz nas. Czyż z ręką na sercu nie możemy mówić o swym ubóstwie ducha, małej wiedzy o Bogu, braku zrozumienia prawd najświętszych? Czyż nie nam niedostaje miłości? Czyż nie my utykamy i przewracamy się o najmniejszą pokusę. Nam to ślepotą ducha nie pozwala dostrzec dróg Bożych we własnym życiu.

Musimy koniecznie zasiąść do uczty Bożej. Na niej znajdziemy pokarm dla ducha. Ona pokrzepi naszą wolę i rozpali serce, które wówczas wiele z tajemnic Bożych i własnych zrozumie.

Czy odpowiemy pójdziemy na wołanie sługi Jezusowego — Kościoła świętego?
X. Dr Mirski.

/ **Stolica św. w obronie Polaków w „Warthegau“**

AKCJI KATOLICKIEJ

zadano takie ciosy, iż została całkowicie zniszczona. Rozwiązano Instytut Narodowy, który stał na czele całego ruchu Akcji Katolickiej w Polsce; zniesiono następnie wszystkie zależne od niej stowarzyszenia, niegdyś kwitnące, oraz wszystkie instytucje katolickie o charakterze kulturalnym, dobroczynnym i społecznym.

W całym okręgu „Warthegau“ nie ma już wcale prasy katolickiej, i ani jednej księgarni katolickiej.

Ostre zarządzenia wydawano często odnośnie do własności kościelnej.

Wiele kościołów, niedostępnych dla kultu, przeznaczono do użytku świeckiego. Zniewagi tej nie oszczędzano nawet

KOŚCIOŁOM KATEDRALNYM

w Gnieźnie, Poznaniu, Włocławku i Łodzi. Skonfiskowano rezydencje biskupie, skonfiskowano lub zajęto nieruchomości seminariorów duchownych, klasztory, biblioteki, skarbcze kościelne.

Na skutek zarządzenia Rządu Rzeszy z dnia 17 września 1940 r. „o traktowaniu majątku osób należących do byłego państwa polskiego“ (über die Behandlung von Vermögen der Angehörigen des ehemaligen polnischen Staates), i po dekrete namiestnika Rzeszy we „Wartheland“ z dnia 19 listopada 1941, o którym będzie wzmianka poniżej,

DZIEŁO GRABIEŻY

zostało do reszty dokończzone.

Ponawiane interwencje Nuncjatury Apostolskiej w Berlinie w obronie własności kościelnej nie dały żadnych wyników.

Pierwej jeszcze, nim

ZADANO CIOS

własności kościelnej, zniesiono wypłaty dla kleru.

Z datą 19 listopada 1941 opublikowano np. dekret namiestnika Rzeszy, z mocą obowiązującą od 13 września tegoż roku, który postanawia między innymi, że własność dawnych osób prawnych Kościoła rzymsko-katolickiego przechodzi na „Rzymsko-katolicki Kościół narodowości niemieckiej w Okręgu Warty“, w miarę jak na żądanie tegoż „zrzeszenia wyznaniowego“ (Religionsgesellschaft)

własność ta będzie uznana przez namiestnika Rzeszy za

„WŁASNOŚĆ NIEPOLSKA“

Na mocy tego dekretu Kościół katolicki w „Warthegau“ utracił prawie całe mienie.

12 lutego 1942 roku Namiestnictwo Rzeszy wydało przepisy celem ułatwienia występowania ze „zrzeszeń wyznaniowych“. Wiadomo ponadto, że tu i ówdzie rozdawano

DO PODPISANIA ULOTKI

z oświadczeniem: „Nie przynależę do żadnego zrzeszenia kościelnego we Wartheland, i nigdy nie wstąpię do podobnego zrzeszenia w obrębie granic Wielkiej Rzeszy niemieckiej“. Samemu Namiestnictwu Rzeszy, zdaje się, nie jest obcy nacisk, wywierany celem nakłonięcia wiernych do wyswobodzenia się z wszelkich więzów religijnych.

To, co dotąd przytoczono, przedstawia tylko część tego, czego

WE „WARTHEGAU“

dokonano na szkodę religii i praw Kościoła katolickiego.

Na ten stan rzeczy Nuncjatura Apostolska w Berlinie raz po raz zwracała uwagę tamtejszego Ministerstwa Rzeszy dla Spraw Zagranicznych: między innymi, notami z 14 sierpnia i z 2 września 1941, w których po szczegółowym wyłożeniu niektórych najcięższych zarządzeń przeciwko religii

ŻĄDANO PRZYWRÓCENIA WOLNOŚCI

kultu we „Warthegau“. Dnia 29 września 1941 Nuncjatura wystosowała notę werbalną, protestującą przeciwko rozporządzeniu wydanemu przez namiestnika Rzeszy dnia 13 tegoż miesiąca.

Potwierdzając odbiór tych trzech dokumentów dyplomatycznych, Ministerstwo Rzeszy dla Spraw Zagranicznych twierdziło, że zastrzega sobie powrót do tej sprawy „jak tylko ona

ZOSTANIE ZBADANA

w porozumieniu z czynnikami wewnętrznymi“ (sobald sie im Benehmen mit den inneren Stellen geprüft worden ist) (Nota werbalna III 1311 II, z dnia 19 września 1941), i „jak tylko badanie sprawy przez czynniki wewnętrzne zostanie ukończzone“ (sobald die Prüfung der Angelegenheit durch die inneren Stellen abgeschlossen ist) (Nota werbalna III 1963, z dnia 3

października 1941). Kiedy z przyrzeczoną zbadaniem

ZWLEKANO,

dnia 5 grudnia tegoż roku Nuncjusz Apostolski oświadczył Panu Sekretarzowi Stanu przy Ministerstwie Rzeszy dla Spraw Zagranicznych, że, jeżeli już jego poprzednie noty nie mogły otrzymać odpowiedzi od samego Ministerstwa Rzeszy dla Spraw Zagranicznych, żądał, aby były przekazane Głowie Państwa. Odtąd nie dano mu żadnej odpowiedzi.

Jeżeli

Z „WARTHEGAU“

przejdzie się do innych obszarów wschodnich, to niestety i tam również zanotowano fakty i zarządzenia przeciwne prawom Kościoła i wiernych katolików; ostrość jednak i zasięg tych zarządzeń różnią się, zależnie od miejscowości.

W dzielnicach ogłoszonych jako przyłączone do Rzeszy niemieckiej, i zjednoczonych z okręgami Prus Wschodnich, Gdańska—Prus Zachodnich i Górnego Śląska,

POŁOŻENIE JEST BARDZO PODOBNE

do tego, które powyżej opisano, o ile chodzi o seminaria duchowne, używanie polskiego języka ojczystego w nabożeństwach, instytucje kościelne, stowarzyszenia Akcji Katolickiej, podział wiernych według narodowości. Tam również należy wypomnieć zamykanie kościołów dla kultu, wygnanie, wywiezienie,

GWAŁTOWNĄ ŚMIERĆ

nie małej liczby członków duchowieństwa (zmniejszonego o 2/3 w diecezji Chełmińskiej, i przynajmniej o 1/3 w diecezji Katowickiej), usunięcie nauki religii ze szkół, a przede wszystkim praktyczne i całkowite zniesienie Episkopatu. W rzeczywistości bowiem, po odmówieniu pozwolenia na powrót do diecezji Biskupowi Chełmińskiemu, który wyjechał był podczas działań wojennych, nastąpiło w lutym 1941 roku wygnanie Biskupa Płockiego i jego Sufragana, którzy później

ZMARLI W NIEWOLI:

pierwszy, czcigodny 80-letni Biskup Julian Antoni Nowowiejski, w Działdowie dnia 28 maja 1941, a drugi, Biskup Leon Wetmański, „w obozie przejściowym“ dnia 10 października tego samego roku.

(D. c. n.).

Ład w myślach**Wychowawcze prawa rodziców**

Z prawami dziecka do wychowania wiążą się ściśle wychowawcze prawa rodziców.

Człowiek, który otrzymał życie od swych rodziców, ma prawo oczekiwać od nich pomocy do zachowania tego życia. Pomoc tę udzielają rodzice przez całokształt wychowania.

Najpierwsze prawo rodziców

Z natury rzeczy wynika, że rodzice, a nie kto inny, mają pierwsze prawo do wychowania swych dzieci. Dzieci bowiem przychodząc na świat w łonie rodziny zaraz w początkach swego bytu ziemskiego ujawniają całkowitą swoją nieudolność do życia. Od początku też oczekują bezpośredniej i bardzo troskliwej opieki. Na tę opiekę nie mogą oczekiwać aż odpowiednio czynniki społeczne uświadomią sobie, że oto człowiek na świat się narodził. O tym wiedzą wprawdzie rodzice, niż państwo. I dlatego do rodziców należy zarządzić najpierwszym potrzebom niemowlęcia.

Z tej nieudolności od pierwszych chwil istnienia płynie, że dziecko najsilniej jest związane z rodzicami, że oni to przede wszystkim muszą zarządzić tej nieudolności, od chwili pierwszego płaczu niemowlęcia rozciągając troskę nad życiem nowym.

Dziecko nie może oczekiwać dopiero na opiekę społeczeństwa, które nie jest tak trwałe jak więź rodzicielska. Rodzina jest najsilniejszą komórką życia przyrodzonego, najbliższej staję początków tego życia i dlatego ustrój przyrodzony powierza rodzinie pierwsze troski o dzieci.

Najsilniejsze prawo rodziców

Jest to jednocześnie prawo najsilniejsze. Moc swoją czerpie, prawo wychowawcze rodziców, z więzów krwi i z przyrodzonej miłości, jaka istnieje między dzieckiem a rodzicami.

Bóg tak urządził życie ludzkie, że „matka nie może zapomnieć niemowlęcia swego“. W nim bowiem wołają wszystkie głosy jej krwi; dziecko jest owocem jej poświęcenia, ofiar, cierpienia, mąk i bólów, niekiedy aż do granic śmierci. Nie ma ściślejszej więzi w

porządku przyrodzonym, jak więź matki i dziecka. Nie ma też większej bliskości. Żadna własność prywatna nie jest tak bardzo własna, jak przynależność dziecka do matki.

Co więcej cała część z rodziców spływa na dziecko; nazwisko rodziców, szacunek im przyznany w danym środowisku, — wszystko to udziela się dziecku, bez jego zasługi. Dopiero swoim życiem niegodnym może je stracić.

I naodwrot cześć lub niesława dzieci spływa na rodziców, chociażby najgorszych, czy najlepszych.

Cóż więc dziwnego, że rodzicom nie jest obojętne, jak dzieci ich będą wychowane. Od rodzaju bowiem wychowania zależy sława lub niesława rodziców, przyszłość dziecka, wartość jego życia, przekleństwo lub chwała. Któż bardziej jest za to odpowiedzialny? Komuż bardziej zależy na tym, by nie zasłużył sobie na zniesławienie przez złe życie swoich dzieci?

Najświętsze prawo

Rodzice są odpowiedzialni nie tylko za ciało, ale i za dusze dziecka. Mają oni bowiem przekazać dziecku nie tylko nazwisko, imię, zdrowie, urodę, ale mają również przekazać im swoją moralność i religię — swoją wiarę, jako dzieciństwo nadprzyrodzone. Rodzice mają wszczerzyć w dziecko pragnienie Boga, mają wskazać dziecku drogi do Boga, nauczyć je modlitwy, żyć religijnie i doprowadzić do kościoła, który, skolei, dalej poprowadzi pracę rodziców.

Rodzice a ich zastępcy

Z tych względów wychowanie dzieci należy przede wszystkim do ich rodziców. Do nich należy pokierować wychowaniem swych dzieci osobiście, a gdy tego dokonać nie mogą — przez swoich zastępców.

Do rodziców należy swobodny wybór tych zastępców. Jest to podstawowe prawo wolności życia publicznego.

Zastępstwo rodziców w wychowaniu, na współczesnych warunkach społecznych i gospodarczych, jest zazwyczaj koniecznością. I dlatego powstały szkoły, jako instytucje wyręczające częściowo rodziców w pracy wychowawczej. Choćby najlepiej były one zorganizowane nie zastąpią rodziców całkowicie. Główną rolę odegrać mogą w dziedzinie nauczania, choć — wiadoma rzecz — że nauczania od wychowania rozdzielić nie można.

Szkola staje się więc konieczna i wysoce użyteczna **współpracowniczką rodziców**. Nauczyciel staje się **pełnomocnikiem rodziców**.

Jako pełnomocnicy — nauczyciele nie spełniają własnej roli w wychowaniu — tylko sprawnia mandat rodziców. Mandatu tego nie mogą pełnić tak, by pogwałcili podstawowe prawa i obowiązki rodziców wobec dzieci. Prawa szkoły nie mogą stać w sprzeczności z prawami rodziców.

Wolność wyboru szkoły dla dzieci wóltw na kierunek wychowania, wynika z zasadniczych praw wychowawczych rodziców.

Prawa ograniczone

Jednak prawa wychowawcze rodziców i zastępujących ich nauczycieli nie są bezwzględne. Wychowanie bowiem ma nie tylko cele osobiste, ale i społeczne. Rodzice nie wychowują dla siebie, tylko dla dobra dzieci i społeczeństwa.

Stąd też prawa wychowawcze rodziców muszą być uzgodnione z prawami społeczeństwa, narodu, Państwa i Kościoła. Prawa **uzgodnione**, ale nie **przekreślone**. Bo rodziców nie zastąpi nikt, ani społeczeństwo, ani naród, ani Kościół, ani Państwo. S. W.

Najbardziej na północ wysunięty kościół Katolicki

W pierwszych dniach sierpnia roku 1935 poświęcono nowy kościół parafii Lofoten na skrajnej północy Norwegii, gdzie wszelki przejaw kultu katolickiego po pseudo reformacji był surowo zakazany.

Z inicjatywy prefekta apostolskiego na Norwegię północną, O. Starcke, ze zgroma-

dzenia Świętej Rodziny, zakupiono posiadłość w Storflund, położoną pod 69 stopniem szerokości geograficznej; stary, wiekowy dom drewniany przebudowano na kościół; świątynia ta znajduje się w miejscowości wysuniętej najbardziej na północ na całym świecie. (a).

TYDZIEŃ BOŻY

DZISIAJ 23 CZERWCA — NIEDZIELA W OKTAWIE BOŻEGO CIAŁA.

Introlt Mszy św.

Pan jest obrońcą moim i wywiódł mnie na swobodę: wybawił mnie, bo upodobał sobie we mnie.

Lekcja (z listu św. Jana Apostoła, 3, 13--18).

Najmilsi: Nie dziwcie się, że was świat nienawidzi. My wiemy iż śmiał przemieszczać się ze śmierci do żywota, gdyż miłujemy braci. Kto nie miłuje, trwa w śmierci: każdy co nienawidzi brata swego, mężobójcą jest. A wiecie, że żaden mężobójca nie ma żywota wiecznego w samym sobie trwającego. W tym poznaliśmy miłość Boga, że On

Miłuję Cię, Panie, mocy moja: Pan twierdzą dla mnie, ucieczką moją i wybawicielem moim.

duszę swą za nas położył: i myśmy powinni kłaść dusze za braci. Kto ma majątność tego świata, a widziałby, że brat jego jest w potrzebie, a zawarłby wnętrzności swe przed nim: jakoż w nim przeżywa miłość Boża? Synaczkowie moi, nie miłujmy słowem, ani językiem, ale uczynkiem i prawdą.

Evangelia (św. Łukasz, 14, 16--24).

Onego czasu: Powiedział Jezus Faryzeuszom tę przypowieść: — Człowiek pewien sprawił wieczną ucztę dla wielu. I posłał sługę swego w godzinie wieczornej, aby powiedział zaproszonym, żeby przyszli, bo już wszystko gotowe. I zaczęli wszyscy razem się wymawiać. Pierwszy mu rzekł: Kupiłem wiesi i muszę wyjść ją obejrzeć: proszę cię, miej mnie za wymówionego. A drugi rzekł: Kupiłem pięć par wołów i idę ich doświadczać: proszę cię, miej mnie za wymówionego. A drugi rzekł: Żonę pojąłem, a przeto nie mogę przyjść. A wróciwszy się sługa oznajmił to Panu swemu.

Wtedy się gospodarz rozgniewawszy, rzekł słudze swemu:

— Wynijdź rychło na ulice i uliczki miasta: a ubogich i ułomnych i ślepych i chromych wprowadź tu.

I rzekł sługa:

— Panie, stało się jakoś rozkaz: a jeszcze jest miejsce.

Rzekł Pan słudze:

— Wynijdź na drogi i opłotki: a przymuś wniknąć, aby dom mój był napełniony. A powiedziałam wam, że żaden z tych mężów, którzy byli zaproszeni, nie skosztuje wieczery mojej.

KALENDARZYK KOŚCIELNY

23. VI. Niedziela II po Zesłaniu, w czasie Oktawy Bożego Ciała. Szaty białe. Msza św. włas. Gl. 2 wspomn. Bożego Ciała. Cr. Pref. Boż. Nar. (Po nieszporn. poświęcenie ziół i kwiatów).

24. VI. Poniedziałek. Narodzenie św. Jana Chrzciciela. Uroczyst. I kl. z Oktaw. zwykł. Szaty białe. Msza św. własna. Gl. 2 wspomn. Bożego Ciała. Cr. Pref. Bożego Narodz. Św. Jan Chrzciciel jest jedynym świętym, którego kanonizował sam Zbawiciel i wyjątkowym świętym po Matce Najśw. którego urodziny obchodzi się osobnym świętem. Uroczystość św. Jana jest daleką zapowiedzią adwentu, a umieszczenie święta w zwrotnym okresie lata jest wspaniałym objawieniem do słów św. Jana Chrzciciela: „On ma wzrastać, a ja się umniejszać“.

25. VI. Wtorek w czasie Oktawy Bożego Ciała. Szaty białe. Msza św. ze święta. Gl. 2 wspomn. św. Wilhelma. 3 okt. św. Jana Chrzciciela Cr. Pref. o Bożym Narodzeniu. Św. Wilhelm, włoch, cudotwór-

ca, pustelnik, założyciel klasztoru Monte Vergine (czyt. Werdzine) umarł w 1142 r.

26. VI. Środa, w czasie Oktawy Bożego Ciała. Szaty białe. Msza św. ze święta. Gl. 2 wspomn. św. Jana i Pawła męcz., 3 wspomn. św. Jana Chrzciciela Cr. Pref. o Bożym Narodz. Święci Jan i Paweł bracia, dworzanie Konstancji córki cesarza Konstantyna, za śmiałość wyznania wiary, zamordowani na rozkaz cesarza Juliana odstępcy od wiary świętej.

27. VI. Czwartek. Oktawa Bożego Ciała. Szaty białe. Msza św. ze święta Gl. 2 wspomn. Okt. św. Jana Chrzciciela. Sekwencja. Cr. Pref. Boż. Narodz.

28. VI. Piątek. Najświętszego Serca Pana Jezusa. Uroczystość I klasy z Oktawą III stopnia. Szaty białe. Msza własna. Gl. Cr. Pref. o Sercu Pana Jezusa. W piątek po Okt. Bożego Ciała Kościół obchodzi uroczystość Serca Jezusowego; uroczystość ta od roku 1929 ma własną Mszę św. i osobną prefację.

29. VI. Sobota. Św. Piotra i Pawła Apostołów. Uroczyst. I kl. z Okt. zwykł. Szaty czerwone. Msza św., własna. Gl. 2 wspomnienia Najśw. Serca P. Jezusa. Cr. Pref. Apost. — Święto najwybitniejszych Apostołów, klucznika niebios św. Piotra i nauczyciela pogan św. Pawła. Zginęli tego samego dnia i roku. św. Piotr ukrzyżowany głową nadół. św. Paweł ścięty mieczem.

Kalendarzyk słoneczny

23. 6. Wschód słońca	3.14
Zachód	20.01
29. 6. Wschód słońca	3.16
Zachód	20.01
Ostatnia kwadra księżyca dnia 23. 6. o godzinie 15.21.	

Przysłowia ludowe

Deszcz na św. Jana długie deszcze wróży i powodziom służy.

Na św. Piotra suchy dzień, suche lato, sucha jesień.

Kalendarzyk historyczny

- 24. 6. 1831. Rząd Narodowy ogłasza pospolite ruszenie.
- 25. 6. 1568. Budowa pierwszego mostu na Wiśle.
- 28. 6. 1651. Bitwa pod Beresteczkiem. 100.000 wojska polskiego pod dowództwem Króla Jana Kazimierza zwyciężyło 300.000 wojsko Bohdana Chmielnickiego i Tatarów.
- 28. 6. 1919. Roman Dmowski i Ignacy Paderewski podpisują w imieniu Polski traktat pokojowy w Wersalu.
- 29. 6. 1587. Początek trzeciej wolnej elekcji.

Statua Matki Bożej

Na przedmieściach Wejherowa na Pomorzu (w Śmiechowie) odbyło się uroczyste poświęcenie figury Najśw. Marii Panny. — Niemcy po wtargnięciu do Polski zbezczeszcili tę statwę, strzelając do niej i przewracając ją. Znaleźli się wszakże odważni katolicy, którzy w nocy ukryli w ziemi tę ufundowaną z dobrowolnych składek figurę, chroniąc ją przez to od zniszczenia. — Zarząd Miejski m. Wejherowa zainteresował się obecnie statwą i przy pomocy miejscowego społeczeństwa doprowadził ją do dawnego pięknego wyglądu. Teraz stoi ona, jak przed laty, przypominając przechodniom o powszechnej w Polsce czci Maryjnej w Polsce.

Kościół — pomnik ku czci Męczenników

Na cześć Męczenników polskich, pomordowanych przez Niemców w Poznaniu, zostanie pobudowany kościół — pomnik w pobliżu fortu siódmego, gdzie zginęło kilkadziesiąt tysięcy Polaków.

Z życia katolickiego

„CARITAS AKADEMICA“ w TORUNIU.

Dnia 15 maja 1946 r. na terenie Uniwersytetu M. Kopernika w Toruniu, powstała „Caritas Academica“ jako oddział „Caritasu“ w Grudziądzu. Organizacja ta pozostaje w ramach ogólnego „Caritasu“ lecz posiada własny statut i zarząd, składający się ze studentów uniwersytetu.

Kierownikiem jej jest Ks. Kreft Dyrektor Okręgu toruńskiego „Caritas“. „Caritas Academica“ po porozumieniu się z Bratnią Pomocą (Bratnia Pomoc udzieliła naczyn i lokalu w Domu Akademickim na wydawanie posiłków) wydaje od dnia 28 maja 1946 r. 60 gorących kolacyj dziennie. W najbliższym czasie — w miesiącu czerwcu przewidywane jest zwiększenie tej cyfry do 100 dziennie. Akcja „Caritas Academica“ będzie w dalszym ciągu rozszerzana, gdyż liczba potrzebujących z dnia na dzień wzrasta. Jednakże brak funduszy opóźnia rozwinięcie szerszej działalności jak na przykład wydawanie zasiłków pieniężnych i udzielanie pomocy w odzieży.

„Caritas Academica“ liczy, że z pomocą ofiarnych i rozumiejących sprawę przezwycięży wszelkie trudności.

Ofiary pieniężne ewentualnie w naturze można składać drogą pocztową pod adresem „Caritas Academica“ w Toruniu, ulica Szeroka 25 — lub na ręce upoważnionych inkasentów.

Religia katolicka znosi przedziały klasowe

W Indiach panuje całkowity przedział między warstwą najuboższą, zwaną pariasami, a pozostałymi ugrupowaniami wśród Hindusów. — Kościół Katolicki głosi w tym kraju niestrudzenie — zasady miłości Chrystusowej między ludźmi. Ostatnio został wyswięcony w Indiach na kapłana młodzieniec pochodzący z kasty najniższej. Świątynię zapelnili tłumnie „pariasi“. Wielkie wrażenie wywarły na obecnych obrzędy przy święceniach kapłańskich, a zwłaszcza obrzęd końcowy ucałowania nowowyświęconego kapłana przez Biskupa.

Katolicyzm w Szwecji

Sawecja była w dawnych wiekach krajem katolickim. Wystąpienie Lutra w 16 w. oderwało ten kraj od Kościoła. Misjonarze katolickie budzą przez swą ofiarną pracę religijność, ale natrafiają na wielkie trudności. Katolicyzm wszakże rozszerza się coraz więcej. Dowodem tego jest pierwsze w dziejach Szwecji transmitowanie ubiegłego roku pasterki — przez radio szwedzkie. Patronem Szwecji jest św. Eryk, król szwedzki. Obecnie przebywa w Szwecji wielu Polaków, wśród których pracują polscy księża katolickie.

Według Ewangelii św. Łukasza

(14. 16 — 24)

Ktokolwiek jest głuchy na Twoje wezwanie,
na słowa Twej Prawdy serca nie otworzy,
ten — ci nie dostąpi Łaski Twojej, Panie,
Władco tej ziemi i wszystkich przestworzy.

A kiedy nadejdzie ostatnia godzina,
człek się w proch rozpadnie, zniknie wielkość świata,
tylko Słowa Twoje wówczas nie przemina,
i chwilą się staną żyć doczesnych lata.

Ten, co obojętnie poprzez życie kroczył,
nie dozna już w niebie Wiecznej Szczęśliwości,
razem ze swą pychą w otchłań się potoczy,
bo przyjdzie Dzień Sądu i Sprawiedliwości.

Anwicz.

Z życia naszej diecezji

WĄSOSZE.

„Kółko Ministrantów par. Wąsosze w do-wód poczytności Ładu Bożego wśród wier-nych, oraz w celu rozszerzenia się i po-większenia wydawnictwa, złożyło ze swoich oszczędności zł. 1000 (tysiąc złotych)“.

Z Chelmn

Dzień 26 maja przeżyła parafia Chelmn. dekanatu kolskiego niezwykle uroczystości. W tym dniu, z inicjatywy Ks. Proboszcza Józefa Olczyka. Ks. Dziekan, Dr. Bogumił Kacprzak, w otoczeniu licznej duchowieństwa i przy udziale 8 tysięcznej rzeszy wiernych z parafii i okolicy, poświęcił obraz Matki Boskiej Częstochowskiej. Na uroczystości poświęcenia przybyły, pod przewodnictwem swych duszpasterzy dwie pielgrzymki: z Umienia i Dąbia n/Nerem.

Obraz, zakupiony z ofiar, złożonych przez parafian chelmskich jest wierną kopią Cudownego Obrazu M. B. z Jasnej Góry.

Po poświęceniu, które odbyło się przy specjalnie zbudowanym ołtarzu, płomiennie kazanie o cześci Królowej Korony Polskiej wygłosił Ks. Dziekan z Koła. Po kazaniu wyruszyła wspaniała procesja z Obrazem M. Boskiej do kościoła parafialnego. Barwne sztandary i chorągwie dodawały tej procesji charakteru manifestacji uczuć katolickich dla Polski i Maryi. W pochodzie Obraz spoczywał na barkach duchowieństwa oraz reprezentantów organizacji katolickich i zawodowych oraz straży pożarnych. Przy dźwiękach orkiestry i śpiewie pieśni mariańskich Pani nieba i ziemi wstępowała zów do tej świątyni, z której, usunęli Ją hitlerowcy. Po umieszczeniu obrazu w wielkim Ołtarzu, uroczystą sumę odprawił Ks. Fr. Olczyk, b. więzień Dachau. Lud przejęty był do głębi, widząc znów tryumf swej Królowej, na miejscu, gdzie jeszcze przed 2 laty szalał za-horca, niszcząc setki tysięcy istnień ludzkich. Zaznaczyć należy, że w odległości 50 metrów od kościoła, dokonywano masowych egzekucji.

Od chwili tej uroczystej intronizacji obrazu Maryi, będzie spływać zapewne obfite błogosławieństwo na chelmską parafię. Andrzej Szacowny, parafianin.

Stosowanie nawozu

Gdyż czyli obornik niezbędnym jest w każdym gospodarstwie rolnym. Świerdzo-no, że od jakości obornika stosowanego przy nawożeniu ziemi zależy jakość i ilość otrzymanego plonu.

Dlatego też, aby obornik nie stracił na swej wartości: nie należy wyrzucać go na podwórzu by nie był narażony na wymywanie przez deszcz wszystkiego co jest dla roślin pożyteczne. Obornik winien być starannie przechowywany: albo pod hydłem w t. zw. ohorach wgłębionych, lub na gnojownikach. Można też gromadzić obornik na mocno ubitej glinie w stos wysokości 2 a awet 3 metry.

Obornik wywieziony w pole winien być zaraz rozrzucony i przyorany. Nie należy obornika składać w polu na kupki, gdyż w ten sposób przez wysychanie i wymywanie przez deszcz następują duże straty w jego działaniu. Doświadczenia wykazały, że obornik pozostawiony w kupkach przez 2 tygodnie działa o połowę gorzej od obornika natychmiast rozrzuconego i zaraz przyoranego. Tak samo nie powinno się pozostawiać rozrzuconego obornika na polu bez przyorania, gdyż traci o 1/3 część swej wartości w przeciągu 24 godzin.

Przeprowadzone doświadczenia wykazały, że jeżeli stosujemy 300 kwintali obornika na hektar to możemy oczekiwać, że ta ilość obornika da nam przeciętnie 75 kwintali ziemniaków więcej, ale tylko w tym wypadku, jeżeli obornik zostanie natychmiast rozrzucony i zaraz przyorany. Natomiast jeśli go wywieziemy na kupki i pozostawimy przez 2 tygodnie to możemy być pewni, że zamiast 75 kwintali otrzymamy tylko 38 kwintali ziemniaków.

Jak widzimy z powyższego w interesie każdego gospodarza leży umiejętne stosowanie obornika.

Dla naszych dzieci**W ogródeczku na słoneczku**

W ogródeczku
na słoneczku
rosły kwiatki.
Tulipany.

Białą stokroć
miała Basia.
A zaś bratki
były Władki.

biała stokroć.
białe bratki.
Tulipany
były Jasia.

O swe kwiaty
dzieci dbały.
podlewały —
hodowały.

Zaś rośliny
wdzięczne, za to,
kwitły ładnie
całe lato.

E. Drz.

Co się śniło Stasiowi

Staś biega po podwórzu wesolo.
Toczy sobie obręcz ze starego ce-
brzycka. Co obręcz zwolni biegu.
to Staś ją hęc patykiem a kółko
znów biegnie prędko, prędko na-
przód.

Baca daremnie spogląda na nie-
go proszącymi oczyma. Takie ma
pragnienie! Słońce doskwiera, jego
gliniana miseczek pusta, a tu tak
mu się chce pić!

— Stasiu! — mówią zmęczone
oczy Bacy — Stasiu! Przynieś tro-
chę wody!

Ale Staś nie zwraca na Bacę uwa-
gi.

Pies wzdycha. Spuścił głowę,
wywiesił ozór, dyszy. O, gdyby nie
był przywiązany do budy, czy nie
pobiegłby do potoka płynącego
pod ogrodem i nie ugasił pragnie-
nia?

Staś jest w ogrodzie. Usiadł pod
gruszą — zmęczył się bieganiem.
Powieki ciężą coraz mocniej, mo-
ciej —

Z podwórza dobiega go błagalne
skomlenie. Baco? Czemuż to on
tak się skarży? Głowa Stasia chyli
się nisko — chce się zerwać, nie
może. natomiast czuje, że dzieje się
z nim coś dziwnego — oto widzi,
że zamiast dwu nóg posiada cztery
łapy, głowa jego stała się wązka,
o, jest nawet i ogon — stał się więc
Bacą! Siedzi w bódzie, ba, przywią-
zany jest nawet do niej łańcuchem!

— Cóż to się stało — próbował
zawołać, lecz zaszczekał tylko.

Przeraził się. Jakże ugniata szy-
ję ten skórzany pasek do którego
przyczepiony jest łańcuch. Gdy się
szarpnął, zaraz brak tchu. I tak
bardzo gorąco i nie ma się gdzie

przed słońcem schować, zagłada-
jąc swobodnie do obdarłej, dziu-
rawej budy.

— Mamo, mamo! — Próbował
zawołać, lecz znów zaszczekał.
Podreptał za budę. Daleko nie
mógł, bo wszak łańcuch krótki —
zwinął się w kłębek, chowając łeb
między łapy — może w ten sposób
uchroni się nieco od żaru?

Baca — Staś jęknął. W gardle
sucho i język jakiś taki sztywny.
Czemuż nie dają wody? Czyż to
wodę złotem się płaci? Wszędzie
jej przecież dość. A mimo to w ie-
go miseczek nie ma ani kropli. Mo-
że starsi nie mają czasu, ale dzieci
powinny pamiętać o psie — wię-
źniu. Serduszka ich są jeszcze
świeże, nie obciążone troskami —
Baca — Staś wzdycha. Przed oczy-
ma latają mu czarne platy. Na do-
miar złego pchły tną go straszliwie.
Jak by się uwziął. Pod szwją, na
głowie, brzuchu — kłują, gryzą,
szczypią.

— Ciężkie jest życie podwórzo-
wego psa — myśli Baco — Staś —
I jakie to ma mieszkanie. Buda ze
spróchniałych desek, z garstką sło-
my, gdzie tyle, żyje pcheł, żywią-
cych się jego krwią. Przez dziury
siąpi deszcz, wpada wiatr a zima
zawiewa śniegiem —

— Auu, auu, auu!!! — Rozlega
się bolesna skarga Bacy.

Staś budzi się nagle. Widzi, że za-
snał a teraz żalosne wycie Bacy
przerwało mu drzemkę. Otarł ręką
spoczone czoło — co mu to się śni-
ło? Że to on właśnie był Baco! —

Jak strzałą pędzi na podwórze.
Baco, biedny Baco! Oto już do mi-
seczki leje się chłodna woda, którą

Baco chlepiec chciwie. Baco, biedny
Baco, chodź teraz ze mną! Trzyma-
go Staś na łańcuchu, biegają razem
do potoka. Z jakąż rozkoszą wsko-
czył Baco do wody! Zanurzył się
cały, widać mu tylko łeb i koniec
ogona, na który przerażone pchły
się zbiegły. Lecz nic złego! Staś tam
pomaga w niszczeniu insektów —
łapie ogon, trzyma pod wodą, i
pchły topią się prędko. —

Wraca Baco ze Stasiem. Wyka-
pany, czuje się rzeźki, pchły go już
nie gryzą, tak, chce mu się już te-
raz żyć a nawet by coś zjadł. Wią-
że go Staś w ogrodzie w miłym cie-
niu, oto tu położy się Baco w chłod-
nej trawie, jutro znów wykąpiesz
się w potoku i pojutrze też, musisz
mieć swe futerko wolne od roba-
ctwa i brudu.

Porozmawiał Staś z mamą (ma-
ma już dawno o tym myślała, ale
nie miał tego kto zrobić) i zaraz za-
brał się żwawo do roboty.

Przypasował deski, przyrządził je
piłką i nad wieczorem miał już Ba-
ca nową budę. Z porządnym dach-
kiem nakrytym kawałkiem papy
(no, teraz już deszcz nie przecie-
knie do środka) zaś wewnątrz sze-
leściła świeża słoma, w której tak
rozkosznie będzie się Bacy spało.

Baco był teraz dużo szczęśliwszy.
A dostał też nowy a cienki łań-
cuch, dużo dłuższy od dawniejsze-
go i może sobie poskakać trochę w
kółko. Za to wszystko będzie na-
 pewno dobrze stróżował.

E. Drz.

**Sw. Jan —
jagód dzban**

A ten święty Jan
niesie jagód dzban.

Zbierał — ci je nockę całą
nim na niebie słonko wstało.

Chociaż krótka noc,

zebrał jagód moc.

Pomagały krasnoludki
zbierać, zrywać te jagódki.

A gdy zapiał kur,

gdzie najgęstszy bór
znalazł Święty — kwiat paproci
co się wśród mechów ciemnych

[złoci.

H. W. K.

Głosowanie ludowe

1) Czy głosować.

W dniu 30 czerwca odbędzie się w całym kraju tak zwane głosowanie ludowe. Mamy w nim odpowiedzieć na trzy pytania postawione przez rząd:

1. czy władza ustawodawcza ma spoczywać w rękach sejmu i senatu, czy tylko sejmu.

2. czy naród zgadza się na przeprowadzoną przez rząd reformę rolną i upaństwowienie przemysłu.

3. czy mamy prawa do granic zachodnich czy nie.

Głosowanie 30 czerwca będzie pierwszym powojennym wypowiedzeniem się całego narodu. Branie udziału w życiu publicznym nale-

ży do obowiązków katolika. Rzecz dla każdego jasna, że nie tylko trzeba pracować dla Ojczyzny czy walczyć za nią, ale i myśleć dla niej i o niej. Jednym zaś ze sposobów wyrażenia swego sądu będzie owe głosowanie ludowe.

2) Jak głosować.

Odpowiedź na każde pytanie ma być wyrażona oddzielnie przez „tak” lub „nie”. Politycy mają już odpowiedź gotową. Zależy ona od ich zasad politycznych. My katolicy do tych pytań musimy zastosować inną miarę — miarę stałą, niezmienną — niewzruszoną. Miarą tą są **przykazania Boże i dobro naszej Ojczyzny**, co zresztą przy głębszym

rozważeniu sprowadza się do jednego — do przykazań Bożych. Bo wszystko o tyle jest dobre i celowe o ile pokrywa się z prawami, które światu nadał Bóg.

Długo też każdy katolik głosujący zanim da odpowiedź na owe pytania, niech je naprzód dobrze rozważy i rozpatrzy w świetle tych przykazań, niech się poważnie zastanowi, jaką korzyść będzie z tego miała nasza Ojczyzna. Odpowiedzi z góry wszystkim podyktować nie możemy. Możemy tylko wskazać na źródło skąd ją brać należy.

Źródłem jest sumienie własne kierowane miłością Boga i Ojczyzny.
X W. M.

W kraju i zagranicą

Nowe nominacje biskupie.

Jego Świątobliwość Papież Pius XII mianował biskupem ordynariuszem diecezji chełmińskiej ks. dra Kazimierza Józefa Kowalskiego, dotychczasowego rektora Arcybiskupiego Seminarium Duchownego w Gnieźnie.

Nadmieniamy, że w 1929 roku kiedy Seminarium Duchowne w Poznaniu zwiedzał nuncjusz papieski, późniejszy papież Achilles Ratti — Pius XII, wówczas prymas Polski Dalbor przedstawił ówczesnego alumna Kazimierza Kowalskiego, b. kapitana Wojsk Polskich i dowódcę 1 baterii 1 Dyonu Artylerii Ciężkiej Wielkopolskiej.

Nuncjusz powiedział wówczas do młodego „suna: „Miles patriae et miles Christi”. (Żołnierz Ojczyzny i żołnierz Chrystusa).

Nowy biskup-ordynariusz liczy lat 50 i jest synem nauczyciela z Gniezna.

Dotychczasowy zasłużony Administrator Apostolski diecezji chełmińskiej przechodzi w tym samym charakterze do Gdańska.

Biskupami-sufraganami warszawskimi zostali mianowani: ks. infułat Zygmunt Chomański, którego jednocześnie powołano na sekretarza Episkopatu Polski i ks. kanonik Wacław Majewski, dotychczasowy kanclerz warszawskiej kurii metropolitalnej.

Z Jugosławii

przybyło do tego czasu 15 transportów obejmujących około 8.000 Polaków. Są to przeważnie rolnicy bogato zaopatrzeni w żywy inwentarz, narzędzia rolnicze i przedmioty gospodarstwa domowego. Polacy ci zostali skierowani do powiatu Bolesławieckiego na Dolnym Śląsku, gdzie objęli specjalnie dla nich zarezerwowane gospodarstwa.

Prokurator Shawcross

główny oskarżyciel W. Brytanii w Norymbardze przybył do Polski i w przemówieniu swoim oświadczył, że kilka dni pobytu w

Polsce dało mu więcej materiałów co do męczeństwa Narodu Polskiego niż wszystkie dotychczasowe informacje. Powiedział także, że każdy zbrodniarz niemiecki, do którego Polska będzie rościła pretensje zostanie jej wydany.

Na premiera

Czechosłowacji w wyniku ostatnich wyborów został desygnowany Clement Gottwald prezes partii komunistycznej. Obecnie premier przeprowadza rozmowy z poszczególnymi stronnictwami w przedmiocie odpowiedniego rozdziału tek ministerialnych.

Praga — Nowy Jork

oto stała linia lotnicza, która została otwarta w dniu 17 b. m. Samoloty pasażerskie, mogące pomieścić około 46 osób będą startowały z Pragi 2 razy tygodniowo. Lot na trasie Praga—Nowy Jork ma trwać 16 godzin.

Konferencja czterech

ministrów odbyła po przerwie swe pierwsze posiedzenie w dniu 15 czerwca r. b. Do konferencji tej obecnie wszyscy politycy przywiązują ogromne znaczenie. Gdyby obecnie mocarstwa nie osiągnęły porozumienia wskazywałoby to na wielkie rozbieżności między zwycięskimi państwami. Prasa ogólnie przypuszcza, że w imię utrwalenia i zapewnienia ludzkości pokoju przedstawiciele mocarstw pójdą na wzajemne ustępstwa i porozumienie osiągną.

Na posiedzeniu

komisji ONZ do spraw energii atomowej senator amerykański Baruch wystąpił z propozycją zniszczenia już istniejących bomb atomowych i zaprzestania ich dalszej produkcji. Jednocześnie postawił wniosek aby tajemnica produkcji została wydana wszystkim państwom a jednocześnie by ustalono specjalną komisję powołaną do kontroli energii atomowej i ukarania tych którzy by naruszali postanowienia kontrolne.

Władze brytyjskie

w okupowanych Niemczech postanowiły objąć natychmiast kontrolę nad wszystkimi majątkami ziemskimi. Postanowienie to jest związane z projektem przeprowadzenia w Niemczech reformy rolniej.

Pierwszy transport

żołnierzy polskich w liczbie 1360 osób przybył z Włoch do Wielkiej Brytanii. Są to żołnierze korpusu gen. Andersa, którzy mają ulec demobilizacji.

B. król włoski

Umberto II w wyniku głosowania ludowego opuścił Włochy i udał się do Hiszpanii. Naczelnikiem republiki włoskiej został dotychczasowy premier de Gasperi.

Wielki Mufti

Jerozolimy, który do tego czasu przebywał w Paryżu, uciekł w tajemniczy sposób. Miejsce obecnego jego pobytu nie zostało dotychczas ustalone. W okresie wojny Wielki Mufti był zdecydowanym wrogiem Anglików, a natomiast stał się zwolennikiem Hitlera. Koła polityczne obawiają się, że może on rozniecić fanatyzm Arabów, nie nawiązać w stosunku do Żydów i sprawić wiele przykrości Anglikom w Palestynie.

Premier Grecji

oświadczył, że zaprojektował ustawę, która wyznacza głosowanie ludowe w Grecji na dzień 1 września r. b. Głosowanie to ma wykazać czy Grecja będzie republiką czy też zostanie monarchią.

Między Azerbejdżanem

z Persją od dłuższego czasu istniał konflikt, który swego czasu doprowadził do starć granicznych. Obecnie nastąpiło porozumienie, dzięki któremu Azerbejdżan uzyskał szeroką autonomię, ale w dalszym ciągu stanowi nieodłączną prowincję państwa perskiego.

Coraz częściej

zdarzają się wypadki ohydnych włamywań do grobowców cmentarnych i rozkopywań grobów na cmentarzach. Złoczyńcy w poszukiwaniu ubrań, biżuterii, złotych zębów i tym podobne zakłócają spokój ludzi zmarłych. Nawet krzyże żelazne i ogrodzenia stają się łupem złoczyńców. Ostatnio w Warszawie zdarzył się wypadek, że złoczyńcy nie mogąc otworzyć nieboszczykowi szczęki, aby wyciągnąć złote zęby, odecięli całą głowę i zapakowali do worka. Spłoszeni, przez dozorcę cmentarnego uciekli pozostawiając pod ogrodzeniem cmentarnym worek z uciętą głową.

Z WYDAWNICTW

Serafickim Szlakiem — Rozmyślenia dla Sióstr III Zakonu św. Franciszka — str. 113. Do nabycia w Krakowie. Stowarzyszenie „Przystań Społeczna“.

Greiserowska polityka eksterminacji pośredniej.

Zapowiedziany w Poznaniu na czerwiec b. r. proces znanego kata Polaków Artura Greisera budzi w społeczeństwie polskim i zagranicą wielkie zainteresowanie. Toteż skrzętnie gromadzi się wszelkie najbardziej bezpośrednie i naoczne dowody winy tego hitlerowskiego pełnomocnika. Wina jednak Greisera nie wyczerpuje się tylko w tych najbardziej krzyczących faktach jego polityki eksterminacyjnej, ale również obejmuje głęboko przemyślany zbrodniczy plan, zmierzający pośrednio do eksterminacji żywiołu polskiego w jego pierwotnych siedzibach. Problem ten bardzo wnikliwie oświetla w ostatnim numerze (R. II. Nr. 4) „Przeglądu Zachodniego“ Marian Bartoszkiewicz w artykule p. t.: „Artur Greiser. — Rozważania w przededniu procesu“. W tymże numerze znajdujemy dalszy ciąg głęboko ujętej pracy prof. K. Tymienieckiego p. t. „Źródła i charakter imperializmu niemieckiego“ oraz artykuł A. Klawkowskiego p. t. „Niemcy, jako przedmiot prawa międzynarodowego“.

Gimnazjum i Liceum Zgromadzenia Sióstr Najsw. Rodziny z Nazaretu

z prawami szkół państwowych
Kalisz, ul. Roli-Zymierskiego 43

przyjmuje zgłoszenia do wszystkich klas gimnazjum normalnego i przyspieszonego i obu klas Liceum humanistycznego i przyrodniczego.

Przy Gimnazjum internat

„Bóg patrzy w moje serce. Widzi i zna moje intencje oraz zamiary, które są czyste i rzetelne. Jedynym moim celem jest wolna, sprawiedliwa i wielka Polska. Ku tej Polsce Was prowadzę i z Bożą pomocą doprowadzę
12.XII.1941 SIKORSKI, gen.“

Autograf z książki
Stanisława Strumph Wojtkiewicza

Sikorski i jego żołnierze

Książka ta, to historia Władysława Sikorskiego i historia polskiej młodzieży, walczącej na morzu, lądzie i powietrzu o ukończoną nadewszystko Ojczyznę.

265 str. druku, 32 fotogr., kilkanaście rycin.

Cena 300.— zł.,

za pobraniem pocztowym 320.— zł.

KSIEGARNIA POWSZECHNA

Włocławek, ul. Brzeska 4/6

Rok 1946 — Rokiem Poświęcenia Niepokalanemu Sercu Najsw. Maryi Panny Polskiej, poszczególnych diecezji, parafii, rodzin i serc!

Do tych aktów przygotowuje broszurka: **NIEPOKALANE SERCE MARYI A CHWILA OBECA** — napisał ks. Stanisław Marchewka, szambelan Ojca Św., ze słowem wstępnym J. Em. Ks. Kard. Hłonda. Prymasa Polski. Cena 20 zł.

Doskonali materiał do kazań, referatów, odczytów, rozważań i t. d.

Poświęcenie — to nie eczy obrzęd, ale akt religijny, po którym winno nastąpić doskonałe życie nasze!

Do tego celu nadsyła:

DROGOWSKAZ BOŻY. Zbiór zasad życia chrześcijańskiego według testamentu wielkiego Kardynała Mercier'a — napisał X. F. N. Cena 40 zł.

DO SERCA MATKI BOŻEJ. Rozważania, modlitwy, litanie i t. d. — napisał ks. H. Weryński. Cena 20 zł.

Przy zamówieniach większych ilości rabat!

Upamiętnieniem zaś aroczystego aktu poświęcenia się Niepokalanemu Sercu Maryi, wyrazem czci i nabożeństwa do Niep. Serca Maryi będą: Dewocjonalia artystyczne, figury i płaskorzeźby Niepokalanego Serca Maryi, figurka Matki Boskiej Częstochowskiej (bez szat), figurka Matki Boskiej Skępskiej i inne, ryngrafy, medaliki i t. d.

Większa ilość tylko na zamówienia!

Do nabycia: Składnica Katolickich Wydawnictw i Artystycznych Dewocjonalii „Caritas“, Częstochowa, ul. Wieluńska 1.

JANUSZ MEISSNER

„L" jak LUCY

Opowieść lotnicza

„LUCY“ to nazwa nowej maszyny, ochrzczonej na cześć nowej patronki dywizjonu, miss Lucy, córki lorda angielskiego.

Książka ta jest dalszym ciągiem opowieści „ŻADŁO GENOWEY“, cieszącej się w Polsce wielką popularnością.

Stronic 220.

Cena zł. 290, za pobraniem pocztowym zł. 310.

KSIEGARNIA POWSZECHNA
Włocławek, ul. Brzeska 4.

Odznaczona na Wystawach Krajowych

FABRYKA ORGANÓW

Stefan Truszczyński

Włocławek, Słowackiego 7, tel. 16-17

buduje ORGANY, przeprowadza remonty, strojenia, korekty oraz buduje i instaluje elektrowentylatory organowe wykonanie solidne i terminowe

Zdarzają się wypadki, że nieuczelnieni łachowco i nie posiadający zezwoleń, powołując się na pracowników firmy Ziernacki-Truszczyński, podejmują prace przy organach, za które firma nie odpowiada a nadużycia będą ściągane prawnie. Pracownicy firmy wysyłani na remont, posiadają odpowiednie listy zaopatrzone datą bieżącą i stemplem firmowym.

**CZY JESTES JUŻ CZŁONKIEM
TOWARZYSTWA PRZYJACIÓŁ KATOLICKIEGO UNIwersYTETU
LUBELSKIEGO?**

Jeżeli nie, to wypełń zaraz poniższą deklarację. Pamiętaj, że od twojej składki miesięcznej zależy przyszłość i rozwój Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego.

Deklaracja:

Imię i Nazwisko:

zawód

adres

zgłasza swoje przystąpienie do Towarzystwa Przyjaciół Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego.

Wysokość zadeklarowanej składki rocznej Wpłata

(miesięcznie, kwartalnie, rocznie).

Data

Podpis

Wypełnić i przelać: Tw. Przyjaciół Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, oddział Warszawa 12, skrzynka poczt. Nr. 40.

Redakcja i Administracja: Włocławek, ul. Brzeska 4, Tel. 11-26.

Konto P.K.O. Nr. VI—231.

Redaktor: A. Turczyński

Przyjmuje w godz. 10—12 z wyjątkiem dni świątecznych. Maszynopisów nie zwraca się.

Ogłoszenia przyjmuje Administracja codziennie z wyjątkiem dni świątecznych w godz. od 8—12 i od 2—5. W soboty od 8—12 (Ceny ogłoszeń: Ogłoszenia drobne po 5 zł. za wyraz, poszukiwania rodzin i pracy po 3 zł., urzędowe, przetrzaski, nekrologi i mm szerokości, 1 szpalta po 5 zł., reklamowe — 10 zł.)

Prenumerata z przesyłką pocztową: kwartalna 40 zł., półroczna 75 zł., roczna 150 zł.